

12.04.2023

Erytysruokavaliot varhaiskasvatuksessa ja kouluissa – tiedote huoltajille

Etelä-Karjalan alueella on käytössä Kansallisen allergiaohjelman mukainen erityisruokavalioiden ilmoituslomake. Huoltajien tehtävänä on täyttää ja palauttaa erityisruokavaliolomake ruokapalveluille.

Varhaiskasvatuksessa ja koulussa lapselle / oppilaalle tarjotaan sairauden hoidon vaatima erityisruokavalio. Ensimmäisellä kerralla tarvitaan terveydenhuollon ammattilaisen tai hoitavan tahon lausunto/todistus diabeteksestä, keliakiasta, vilja- ja maitoallergiasta, hengenvaarallisen reaktion aiheuttavista ruoka-aineista tai ruoka-aineista, jotka aiheuttavat vakavia oireita.

Varhaiskasvatuksessa ja koulussa lapselle / oppilaalle tarjotaan erityisruokavalio eettisellä tai uskontoon liittyvällä perusteella, joka ilmoitetaan kirjallisesti erityisruokavaliolomakkeella huoltajan toimesta.

Eri toimijoiden tehtävät/vastuut

Huoltajat

- Terveydellisistä syistä tarvittavaan erityisruokavalioon huoltajan tulee täyttää erityisruokavaliolomake ja hankkia sitä varten terveydenhuollon ammattilaisen tai hoitavan tahon lausunto/ todistus
- Huoltajat täyttävät erityisruokavaliolomakkeen vuosittain tai aina kun ruokavalioon tulee muutoksia tai hoitopaikka/koulu vaihtuu
- Huoltajat huolehtivat allergiaa aiheuttavien ruoka-aineiden altistamisesta ja kokeiluista kotona ja purkavat allergiaruokavalion yhteistyössä terveydenhuollon kanssa
- Huoltajat huolehtivat iänmukaisesta ja monipuolisesta ruokavaliosta

Ruokapalvelut

- Ruokapalvelun edustaja on tarvittaessa mukana lapsen / oppilaan ruokavaliota sekä ruokailujärjestelyitä koskevilla neuvotteluilla
- Ruokapalvelut valmistavat erityisruokavaliotarpeen mukaiset ateriat
- Ruokapalvelusta vastaava henkilö huolehtii, että lapselle/oppilaalle on varattu erityisruokavalion mukaiset ateriat hoito/ koulupäivän aikana
- ruokapalveluista vastaava huolehtii, että erityisruokavaliot on merkitty huolellisesti ja sopii yhdessä varhaiskasvatuksen/koulun henkilökunnan kanssa, missä erityisruokavaliot ovat tarjolla

Varhaiskasvatuksen ja koulun henkilökunta sekä oppilas

- Varhaiskasvatuksessa/ koulussa henkilökunta selvittää lapsen/ oppilaan tarvitseman erityisruokavalion

- Henkilökunnan tulee valvoa ja huolehtia, että lapsi/ oppilas saa oikean erityisruokavalioannoksensa lisäkkeineen
- Henkilökunnalla tulee olla valmius antaa ensiapua (esim. pistää EpiPen), mikäli ruokailija saa anafylaktisen reaktion

Terveydenhuollon ammattilainen / hoitava taho

- Maito- ja vilja-allergian sekä hengenvaarallisen eli anafylaktisen reaktion aiheuttavan ruoka-aineallergian tulee olla lääkärin toteama
- Terveydenhuollon ammattilainen/ hoitava taho voi kirjoittaa sairauskertomusmerkintöjen perusteella lausunnon/todistuksen ruoka-allergioista ja erityisruokavaliotarpeesta
- Terveydenhuollon ammattilainen / hoitava taho ohjaa huoltajia tarvittaessa erityisruokavalioiden toteuttamisessa ja altistustilanteissa

Lisätiedot

Perhepalveluiden ylilääkäri Päivi Kilpinen-Loisa, paivi.kilpinen-loisa@ekhva.fi, 040-3516075